

הפיל עֲצָמוֹ אַחֲרֵי הַדֵּלֶת, וְנָרְדָם. אֲמַרְתִּי, הוּא וְהַפֶּלֶב יֵאָכְלוּ יַחַד. שֶׁבָר אָמַר רַבִּי מְנוּיָמִי הִזְקֵן שֶׁל גּוֹשׁ חֶלֶב, מָהוּ (ישעיה נב) וְהַפֶּלֶבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה וְהָמָּה רַעִים וְגו' ? לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה - אֵלּוּ עַמֵּי הָאָרֶץ, שֶׁהֵם עֲזִי פָנִים כְּפֶלֶב, עֲזִי נֶפֶשׁ כֹּל. מָה הַטַּעַם ? מִפְּנֵי (ס) שֶׁלֹּא יָדְעוּ הַבֵּין. שְׂאִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁרֵּה קְדוּשָׁתוֹ בְּתוֹכְכֶם, וְעַל זֶה הֵם עֲזִי נֶפֶשׁ, וּמְשׁוּם כֶּף הוּא וְהַפֶּלֶב יֵאָכְלוּ יַחַד.

כְּשֶׁהִתְעוֹרֵר, קָם וְקָרַב לְשִׁלְחָן, הִנְמִיךְ רֹאשׁוֹ וְלֹא אָמַר דְּבַר. רְאִיתִי וְהִסְתַּכַּלְתִּי בְּעֵינָיו שְׂצוּחַקוֹת. אָמַר לִי: וְדַאי מְדַרְכֵי רַבּוֹנֶךָ הִתְרַחַקְתָּ, שֶׁהוּא תִקֵּן שִׁלְחָן טָרָם יָבֵא אָדָם, וְטָרָם שְׂצוּחָה אוֹתוֹ וְיִבְדֹק אוֹתוֹ. אִם תּוֹסִיף לְלַכֵּת בְּדַרְךְ הַזֶּה, לֹא יִתְקַיְמוּ לְךָ בְּנָיִם. מִיָּד חֲזַר וְאָמַר: יִחְיֶיךָ לְךָ, וְיִתְקַיְמוּ לְךָ.

אֲמַרְתִּי לוֹ: לָמָּה חֲזַרְתָּ בְּדַבְּרֵי וְהִתְנַחַמְתָּ ? אָמַר לִי: אֲסוּר לְאָדָם לְקַלֵּל עַצְמוֹ, כָּל שֶׁכֵּן אַחֵר, מְשׁוּם שֶׁקָּלֶלֶת חֶכֶם אֶפְלוּ עַל תְּנַאי מִתְקַיְמָת. אֲמַרְתִּי: כֵּן הוּא וְדַאי, שְׂכַתוֹב (בראשית לא) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה, וְהִתְקַיְמָם. וְאֵי בְּדַקְתִּי בְךָ, וְקָלְלוֹתֶיךָ אֵינֶן כְּלוּם.

פָּתַח וְאָמַר, (שמות לב) וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתֶם וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר פָּתַבְתָּ. קָלְלָה זֹו עַל תְּנַאי, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחֵל לְחַטָּאֵיהֶם בְּשִׁבִיל מִשָּׁה, וְאֵף עַל פִּי כֵן נִמְחָה מִפְּרִשָּׁה מְעַלָּה בַּתּוֹרָה, בְּמַצּוּה שֶׁל מַעֲשֵׂה הַמְשָׁכֵן, וְהִיא פְּרִשַׁת וְאֵתָה תְּצוּהָ. שְׁהִיָּה לוֹ לְכַתֵּב שְׁמוֹ שֶׁל מִשָּׁה בְּכָל דְּבַר וְדַבְּרֵי, וּבְכָל מַצּוּה

אֲתִיב לִי מִיָּדִי. אֶפִּיל גְּרַמְיָה אַחֲרֵי דִשָּׂא, וְדַמְךָ. אֲמִינָא, הוּא וְכִלְבָּא יֵיכְלוּן כַּחְדָּא.

דְּהָכֵי אָמַר רַבִּי מְנוּיָמִי סָבֵא דְגּוֹשׁ חֶלֶבָא, מָהוּ (ישעיה נב יא) וְהַפֶּלֶבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה וְהָמָּה רַעִים וְגו'. לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה, אֵלּוּ עַמֵּי הָאָרֶץ, שֶׁהֵם עֲזִי פָנִים כְּפֶלֶב, עֲזִי נֶפֶשׁ כְּכֹלָא. מֵאִי טַעְמָא. מִפְּנֵי שֶׁלֹּא יָדְעוּ הַבֵּין. דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא לֹא אֲשֶׁרֵי קְדוּשָׁתִיהָ בְּגוֹוִיָּיהוּ, וְעַל דָּא אֵינוֹן עֲזִי נֶפֶשׁ. וּבְגִין כֶּף הוּא וְכִלְבָּא יֵיכְלוּן כַּחְדָּא.

כֵּר אֵיתְעַר, קָם וְקָרַיב לְגַבֵּי פְתוּרָא, מְאִיךְ רִישׁוֹי וְלֹא אָמַר מִיָּדִי. חֲמִינָא וְאִסְתַּכַּלְנָא בְּעֵינָיו, דְּחִיִּיכֵן. אָמַר לִי, וְדַאי מְאֹרְחוֹי דְמַרְךָ (דף עד ע"ב) אִתְרַחַקְתָּ, דְּהוּא תִקֵּין פְתוּרָא עַד דְּלֹא יִיתִי אָדָם, וְעַד דְּלֹא יִפְקוּד לִיָּה, וְיִבְדֹק לִיָּה. אִי תּוֹסִיף לְמַהֵךְ בְּאֹרְחָא דָּא, לֹא יִתְקַיְמוּן לְךָ בְּנֵינִי. מִיָּד אֶהְדַּר וְאָמַר, יִיחֹן לְךָ, וְיִתְקַיְמוּן לְךָ.

אֲמִינָא לִיָּה אֲמִאי אֶהְדַּרְתָּ מְלָה וְאִתְנַחַמְתָּ. אָמַר לִי, אֲסוּר לִיָּה לְבַר נָשׁ לְמִילַיִט גְּרַמְיָה וְכָל שֶׁכֵּן אַחְרָא, בְּגִין דְּקָלֶלֶת חֶכֶם אֶפִּילוּ עַל תְּנַאי יִתְקַיְמָם. אֲמִינָא, הָכֵי הוּא וְדַאי, דְּכַתִּיב (בראשית לא לב) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה, וְאִתְקַיְמָם. וְאִתְקַיְמָם בְּךָ, וְלֹוּטְךָ לָאוּ כְלוּם.

פָּתַח וְאָמַר, (שמות לב לב) וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתֶם וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר פָּתַבְתָּ. קָלְלָא דָּא עַל תְּנַאי, וְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא מַחֵל לְחֻבִיָּהוֹן בְּגִינֵיהָ דְמִשָּׁה, וְאֵף עַל פִּי כֵן אִתְמַחֵי מִפְּרִשַׁתָּא מְעַלְיִיתָא בְּאֹרְיִיתָא, בְּפִיקוּדָא דְעוּבְדָּא דְמִשְׁכְּנָא, וְאִיהִי פְּרִשַׁת וְאֵתָה תְּצוּהָ. דְּהָוָה לִיָּה לְמִיכְתַּב שְׁמִיָּה דְמִשָּׁה

בְּכָל מְלָה וּמְלָה, וּבְכָל פִּיקוּדָא וּפִיקוּדָא דְתַמָּן, וְאִתְמַחֵי מִכָּל הַהִיא